

SOM

COLLBLANC

LA TORRASSA

SUMEM PER LA CONVIVÈNCIA

PROGRAMACIÓ COMUNITÀRIA

Projecte ICI LHL

Novembre 2017

Projecte d'Intervenció Comunitària Intercultural

INTERCULTURALITAT I COHESIÓ SOCIAL

Ajuntament de L'Hospitalet

Obra Social "la Caixa"

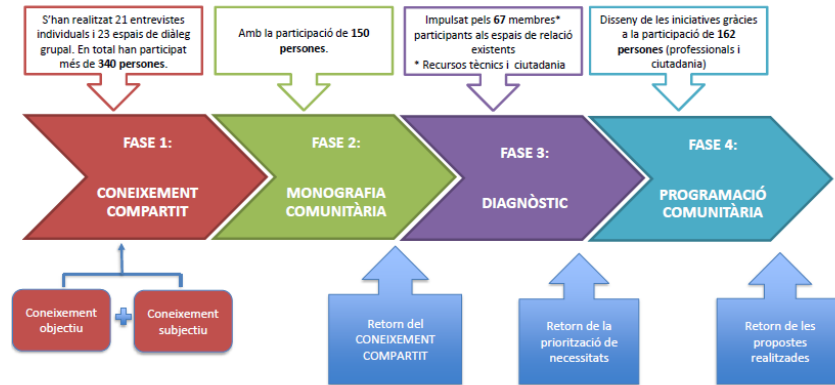

INTRODUCCIÓ

A l'abril de 2016 es va publicar la Monografia Comunitària on es presentava una primera aproximació sobre la realitat del Districte de Collblanc – la Torrassa. Gràcies a la participació de més de 340 persones (responsables polítics, professionals i veïns i veïnes), va ser possible construir una fotografia compartida sobre com és el districte de Collblanc- la Torrassa.

1

Les **necessitats** detectades col·lectivament van portar a extreure, en forma de **diagnòstic comunitari**, els reptes que des de llavors guien l'acció comunitària.

Actualment estem en la fase de la

programació comunitària on es dissenyen i desenvolupen les actuacions que volen respondre a les necessitats prèviament detectades.

El document que teniu a les mans descriu les actuacions que conformen la **Programació Comunitària**. Com en les fases anteriors, les iniciatives són el resultat del treball col·laboratiu. En total, **més d'un centenar de persones han participat de la seva definició**.

Per facilitar la lectura, les actuacions que es presenten a manera de fitxa. Totes les iniciatives és plantegen tenint en consideració dues perspectives que són clau per a la promoció d'una comunitat inclusiva i equitativa: la perspectiva intercultural¹ i la perspectiva de gènere².

Us convidem a validar conjuntament les propostes que avui us fem a mans.

¹ D'acord amb la perspectiva conceptual del Projecte entenem per interculturalitat aquelles praxis generadores d'igualtat, i interacció positiva entre subjectes individuals o col·lectius culturalment diversos amb l'objectiu d'enriquir, a partir de la diversitat, la construcció d'allò que és comú.

² Per perspectiva de gènere entenem la visió que promou la igualtat de gènere en una òptica de construcció de relacions de gènere equitatives i justes.

PROGRAMACIÓ COMUNITÀRIA: ALGUNES ACTUACIONS

CICLE D'ACTIVITATS GAUDIR MILLORA LA SALUT	
DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ	<p>Davant la constatació que:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) S'associa "salut" amb absència de malaltia. Manca una concepció holística de la salut associada al benestar general. b) Bona part de la població té una actitud passiva i de dependència respecte a la seva salut. c) Es desconeixen els recursos que directa i indirectament contribueixen a la millora de la salut al territori. d) Existeix entre la ciutadania una percepció de soledat i una manca de xarxes de relacions. <p>El cicle d'activitats Gaudir millora la salut proposa la cultura i els hàbits saludables com a eines per conèixer i experimentar un concepte de salut més ampli. A més, són l'excusa per generar espais de trobades i diàlegs veïnals.</p> <p>S'adopta un concepte de salut integral segons el Model dels Determinants Socials de la Salut³ i es posa l'accent en la necessitat d'enfortir el coneixement mutu i les relacions per contribuir a la millora de la salut comunitària.</p> <p>Els criteris establert per al disseny del Cicle són:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Incloure les diversitats del districte (cultural, religiosa, gènere, funcional, salut mental, etc.) b) Partir d'allò que ja existeix per donar-li visibilitat i "fer-lo créixer". c) Co-lideratge de les activitats del cicle. d) Promoure la participació de la ciutadania. <p>El Cicle s'acompanya d'una estratègia comunicativa <i>online</i> i <i>offline</i> que compta amb diferents eines audiovisuals i amb una Exposició sobre els Determinants Socials de la Salut.</p> <p>Amb el títol <i>Gaudir millora la salut. Obert també per vacances</i>, durant l'estiu es continuen fent activitats per a la millora de la salut. En aquest sentit, es reserven per als mesos estiuencs les activitats que es desenvoluparien als espais públics (fonamentalment activitat física).</p>
OBJECTIUS ESPECÍFICS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crear espais de relació que generin noves oportunitats de coneixement mutu. ▪ Fomentar la responsabilitat ciutadana amb la divulgació d'un concepte de salut integral. ▪ Visualitzar els recursos que directa o indirectament contribuïen a la millora de la salut del districte.

³ Model promogut per l'Organització Mundial de la Salut i adoptat segon una òptica de prevenció i promoció de la salut.

RECURSOS IMPLICATS	51 recursos: Membres de la Taula de Salut Comunitària ⁴ .
PERSPECTIVA INTERCULTURAL	<p>Es proporcionen les condicions perquè els continguts de les activitats i la participació siguin representatius de la diversitat cultural del districte.</p> <p>A més, els espais de diàleg que contemplen totes les activitats, volen ser una oportunitat per promoure el coneixement entre persones culturalment diverses i generar intercanvis i propostes comuns.</p>
PERSPECTIVA DE GÈNERE	<p>Les activitats es dissenyen tenint en compte la perspectiva de gènere de forma transversal i amb accions específiques que treballen rols de gènere i violència.</p> <p>Segons les activitats, es creen grups paritaris tan per al disseny com per a la participació en les mateixes. Es seleccionen balls, pel·lícules, contes, etc. que afavoreixin la reflexió i la promoció de la igualtat de gènere.</p>
COL·LECTIUS PRIORITARIS	Conjunt de veïns i veïnes del Districte II.
RESULTATS ESPERATS	<ul style="list-style-type: none"> • Creats espais de relació i diàleg entre veïns/es del Districte II. • Creats espais de relació entre els recursos i les entitats ciutadanes per establir mecanismes de coordinació i de promoció de la salut al territori. • Creades eines per a la visualització dels recursos del territori que contribueixen a la millora de la salut. • Comunitat conscienciada sobre un concepte de salut integral sensible a la diversitat cultural. • Comunitat conscienciada sobre la seva responsabilitat en la millora de la salut individual i col·lectiva.

⁴ Agència de Salut Pública de Catalunya, Amics de la Gent Gran-Delegació de l'Hospitalet del Llob., Àrea Bàsica de Salut (ABS) Collblanc, Àrea Bàsica de Salut (ABS) La Torrassa, Àrea Bàsica de Serveis Socials (ABSS) Districte II, As. Mujeres Pa'lante, As. Benestar i Desenvolupament (ABD-Comunitat Activa), As. d'Aturats +50 (Assat), As. de Familiars de Enfermos Mentales de l'Hospitalet (Afemhos), As. Espanyola Contra el Càncer (AECC), As. de Afectados de Neurofibromatosis Junta local de l'Hospitalet, As. Grupo Teatro Imagina, As. Suport M3, Bibl. Josep Janés, Càritas Diocesana de Barcelona, zona Barcelonès Sud, Casal de Gent Gran Progrés, Centre d'Atenció i Informació a la Dona (CAID), Centre d'Estudis Africans i Interculturals (CEA), Centre de Formació d'Adults Sant Ramon (CFA), Centre de Normalització Lingüística (CNL), Centre de Recursos per a l'Ocupació (CRO), Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP) – Baula, Clínica Dental pel Barri, Col·legi de Farmacèutics de Barcelona, Espai Familiar La Caseta de les Palmeres de l'A.E. Itaca, Espai Jove La Claqueta A. E. Itaca, Fundació Akwaba, Gestímul Collblanc - Fundació Sta. Eulàlia, Grup Mèmora, Institut Eugeni d'Ors, Institut Margarida Xirgu, Joves per la Igualtat i la Solidaritat (JIS), La Fundició, Oficina del Voluntariat, Plàudite Teatre, Programa Acompanyament Educatiu a Famílies (PAEF), Programa Mediadors Interculturals. Dep. de Salut, Programa Salut Mental, Paidós l'Hospitalet, Projecte Oci al Barri-A.E.Itaca, Projecte Inserjove A. E. Itaca, Punt d'Informació de Salut Jove- Negociat de Salut Comunitària, Punt Òmnia-JIS-Arrels, Regidoria Adjunta de Sanitat i Salubritat Pública, Servei de Mediació Comunitària, Servei de Rehabilitació L'Hospitalet Benito Menni CASM, Unitat de Convivència i Civisme, Unitat de Medicina Tropical i Salut Internacional Drassanes, Unitat de Salut Mental. Institut Català de la Salut (ICS), Xarxa d'Intercanvi de Coneixements de Collblanc-La Torrassa (XIC).

CARTOGRAFIA DE CONEIXEMENTS ⁵	
DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ	<p>Per fer front a la manca d'aprofitament del sistema sanitari i als malentesos que es detecten entre el personal sanitari i els/les pacients d'origens culturalment diversos, aquesta iniciativa es planteja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La intervenció social amb la comunitat cultural per conèixer i reconèixer la seva visió sobre la salut, la malaltia etc. • La creació d'espais de trobada entre el personal mèdic i les comunitats migrades per millorar la comprensió mútua entre metges i pacients (veure fases del projecte a l'Annex 1).
OBJECTIUS ESPECÍFICS	<ul style="list-style-type: none"> • Posar en valor els coneixements, els sabers i les diverses maneres de fer que aporta la diversitat cultural. • Incorporar el component cultural en l'àmbit de la salut. • Dissenyar i desenvolupar accions conjuntament (col·lectius culturalment diversos i personal sanitari) per a la promoció de la salut.
RECURSOS IMPLICATS	<p>6 recursos: Centre d'Estudis Africans i Interculturals⁶, Àrea Bàsica de Salut de Collblanc, Àrea Bàsica de Salut de la Torrassa, Negociat de Salut, Unitat de Medicina Tropical i Salut Internacional Drassanes, Oratori Camí de la Pau i Associació de Famílies Pakistaneses.</p>
PERSPECTIVA INTERCULTURAL	<p>El projecte vol generar un espai de relació i diàleg entre tècnics/es de l'àmbit sanitari i ciutadans/es de col·lectius culturalment diversos en un plànol horitzontal.</p> <p>La proposta vol contribuir a transformar el "lloc" a la comunitat de col·lectius que normalment són invisibilitzats i/o estigmatitzats, acompanyant-los a passar d'un rol de "receptors" (passiu) a un de "generadors de coneixement" (actiu, <i>empoderador</i>...).</p>
PERSPECTIVA DE GÈNERE	<p>En els diàlegs entre personal mèdic i comunitats culturalment diverses es dediquen apartats específics a les malalties o afectacions pròpies segons el gènere. Es realitzen focus grups masculins i femenins.</p>
COL·LECTIUS PRIORITARIS	<p>Ciutadans/es culturalment diversos i personal sanitari.</p>
RESULTATS ESPERATS	<ul style="list-style-type: none"> • Comunitats culturalment diverses capacitades en la gestió de la pròpia salut. • Col·lectius culturalment diversos empoderats passen del rol de receptors a generadors de coneixement. • Col·lectius culturalment diversos expressen major confiança en el sistema sanitari. • Creats espais de coneixement entre el personal sanitari i col·lectius culturalment diversos. • Personal sanitari incorpora competències interculturals en l'atenció de les persones culturalment diverses. • Dissenyades i desenvolupades accions conjuntes (col·lectius diversos i personal sanitari) per a la promoció de la salut.

⁵ Cartografia de Coneixements és un projecte ideat pel Centre d'Estudis Africans i Interculturals que es treballa amb els actors de Collblanc – la Torrassa per adaptar-ho a les necessitats i les característiques del territori.

TALLERS DE CRIANÇA/CES	
DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ	<p>Cicle de tallers basats en els temes que desperten major interès entre les famílies amb infants entre els 0 i els 6 anys del Districte II.</p> <p>Els temes d'interès s'identifiquen a través d'enquestes i/o dinàmiques als recursos que treballen amb infants entre els 0 i els 6 anys i les seves famílies. Els recursos professionals del territori, posant en comú la seva expertesa i especialització, dissenyen i desenvolupen els continguts dels tallers sobre criança.</p>
OBJECTIUS ESPECÍFICS	<ul style="list-style-type: none"> • Generar sinergies entre els professionals i les famílies amb infants. • Establir un llenguatge comú en referència a la criança dels infants.
RECURSOS IMPLICATS	<p>11 recursos: Regidoria d'Educació, CDIAP-Baula, Escola Bressol Municipal La Casa del Parc, Espai Familiar A.E.Itaca, Associació contra l'Anorexia i la Bulímia, Escola Bressol Nova Fortuny, ABS Torrossa, Negociat de Salut Comunitària, ABSS Districte II, Biblioteca Josep Janés i Centre Cultural Collblanc - la Torrossa.</p>
PERSPECTIVA INTERCULTURAL	<p>Es treballa el concepte de parentalitat/marentalitat positiva, incloent la diversitat cultural de les famílies del districte.</p>
PERSPECTIVA DE GÈNERE	<p>S'ofereix un model de parentalitat/marentalitat positiva fora de rols (masculins o femenins) estereotipats.</p>
COL·LECTIUS PRIORITARIS	<p>Famílies amb infants entre els 0 i els 6 anys.</p>
RESULTATS ESPERATS	<ul style="list-style-type: none"> • Professionals participen conjuntament en el disseny, execució i/o avaluació dels tallers. • Professionals i famílies participen conjuntament a l'avaluació dels tallers. • Professionals i famílies augmenten el seu coneixement sobre els recursos existents al territori. • Professionals i famílies intercanvien experiències relacionades amb les formes de criança/ces. • Professionals i famílies reflexionen sobre aspectes relacionats amb la criança/ces.

LLIGAMS. XARXES FAMILIARS DE SUPORT MUTU	
DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ	<p>Davant de les dificultats de moltes famílies derivades de la manca de xarxes de relació i/o suport, es vol promoure la creació de vincles de confiança que incrementin possibles intercanvis que, alhora, contribueixin a una major autonomia. El projecte es desenvolupa tenint com a població diana les famílies d'infants que conformen un grup-aula, en l'àmbit formal, o un mateix espai educatiu en l'àmbit no formal (casal diari).</p> <p>A més, la creació de xarxes vol facilitar la incorporació de les noves famílies (i, per extensió, dels seus infants) a la dinàmica escolar i del territori (veure una major descripció a l'Annex 1).</p>
OBJECTIUS ESPECÍFICS	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar la creació de xarxes de suport i ajuda mútua entre famílies.
RECURSOS IMPLICATS	<p>8 recursos: Regidoria d'Educació, PAEF, Paidós L'Hospitalet, Escola Bressol Municipal La Casa del Parc, l'Associació Educativa Itaca, Escola Bressol Nova Fortuny, Escola Charlie Rivel, Escola Sant Jaume de la Fep.</p>
PERSPECTIVA INTERCULTURAL	<p>El percentatge de persones procedents d'altres països a les escoles públiques del districte i a l'Associació Educativa Itaca es troba al voltant del 90%. La debilitat de les xarxes de suport i ajuda mútua de moltes famílies es deu, en bona part, a la pèrdua de les xarxes pròpies com a conseqüència de les migracions.</p>
PERSPECTIVA DE GÈNERE	<p>Les famílies monomarentals i els rols assignats per gènere (en el cas de les dones associats a "la cura"), porta a que moltes dones vegin limitades les seves possibilitats de desenvolupament personal i professional.</p> <p>El projecte vol empoderar i fomentar la creació de xarxes de suport augmentant de manera especial l'autonomia de les dones i el seu desenvolupament personal (moltes no poden realitzar cursos de formació laboral, anar a una entrevista de feina, etc. perquè no disposen de xarxa de suport).</p>
COL·LECTIUS PRIORITARIS	<p>Famílies amb infants de 0 a 6 anys. Es prioritzarà el desenvolupament de la iniciativa a les aules dels primers cursos de l'escola bressol (0-3 anys) i l'educació infantil (3-5 anys).</p> <p>L'elecció d'aquest cursos inicials té com a objectiu crear, mantenir i consolidar les comunitats d'ajuda mútua al llarg de la vida escolar dels infants.</p>
RESULTATS ESPERATS	<ul style="list-style-type: none"> • Famílies participen activament en la construcció de relacions entre iguals (grup aula). • Mecanismes establerts per compartir i donar resposta a les necessitats expressades.

COORDINADORA D'AMPAS ENDAVANT

DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ	<p>La voluntat dels/es professionals de la Xarxa 0-6 de treballar amb les famílies per evitar prendre decisions en el lloc d'aquestes, permet a la plataforma ciutadana de la Coordinadora d'AMPAs Endavant esdevenir la interlocutora amb aquest espai tècnic.</p> <p>Com espai de representació de les famílies, la Coordinadora d'AMPAs Endavant vol ser, també, la interlocutora amb l'administració i impulsar iniciatives que responguin als interessos i necessitats de les famílies.</p>
OBJECTIUS ESPECÍFICS	Potenciar la participació de les famílies a través de la seva representació a les AMPAS.
RECURSOS IMPLICATS	12 recursos: PAEF, AMPA Escola Bressol Municipal La Casa del Parc, AMPA Escola Ernest Lluch, AMPA Escola Sant Jaume de la Fep, AMPA Escola Santiago Ramón y Cajal, AMPA Escola Sant Ramón Nonat, AMPA Institut Margarida Xirgu, AMPA Escola Màrius Torres, AFA Pere Lliscart, FAPAC, Centre Obert A.E. Itaca i Espai Familiar A.E. Itaca.
PERSPECTIVA INTERCULTURAL	Tenint en compte la diversitat cultural del districte, la iniciativa vol donar veu a totes les famílies, empoderant-les i facilitant l'espai per a una major participació.
PERSPECTIVA DE GÈNERE	Es cerca la implicació de famílies fora de rols de gènere estereotipats.
COL·LECTIUS PRIORITARIS	Famílies amb infants en edat escolar.
RESULTATS ESPERATS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Les famílies participen activament amb objectius compartits. ▪ Coordinadora d'AMPAS Endavant consolidada com a plataforma de representació de les famílies. ▪ Coordinadora d'AMPAS Endavant empoderada com a interlocutor al districte per a impulsar iniciatives.

ESPAIS DE DIÀLEG INTERRELIGIÓS I INTERCONVICCIONAL

DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ	<p>A Collblanc i la Torrassa hi viuen 122 nacionalitats (inclosa l'espanyola) i la població nascuda a l'estranger representa supera el 40% del total⁸. La diversitat cultural que caracteritza els barris té la seva representació, també, en la diversitat religiosa. Al Districte II hi ha 17 espais de culte (la ciutat compta amb uns 80) que representen a diverses religions.</p> <p>Els vincles que s'estableixen i el coneixement entre col·lectius és més aviat escàs. Així doncs, es podria parlar d'una situació de coexistència més que de convivència. Els espais de diàleg interreligiós i interconviccional volen ser una resposta que faciliti l'apropament, el reconeixement i la construcció de comunitat.</p>
OBJECTIUS ESPECÍFICS	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar el coneixement i el diàleg entre persones de diferents tradicions religioses i conviccions presents al territori. • Conèixer el paper del fet religiós i de les conviccions en la vida dels veïns i veïnes del Districte II. • Contribuir a la prevenció del rumor i l'estigma associat a la pràctica religiosa de determinats cultes.
RECURSOS IMPLICATS	<p>Els diferents col·lectius religiosos organitzats al districte II (cristians, musulmans i sikhs), altres entitats que treballen en aquest àmbit (com l'associació de famílies pakistaneses), espais de diàleg com el Fòrum l'Hospitalet - Espai interreligiós, Regidoria de Districte, Centre Cultural Collblanc - la Torrassa.</p>
PERSPECTIVA INTERCULTURAL	<p>Els espais de trobada i diàleg volen posar en valor la diversitat de creences i conviccions presents al territori. Al Districte de Collblanc – la Torrassa, la diversitat religiosa va inevitablement lligada a la diversitat cultural.</p> <p>En aquest punt es vol avançar en el coneixement recíproc i el respecte d'aquesta diversitat tot emfatitzant la identificació dels punts i els valors comuns des del punt de vista interreligiós i interconviccional.</p>
PERSPECTIVA DE GÈNERE	<p>Es promou la participació d'homes i dones en igualtat de condicions.</p>
COL·LECTIUS PRIORITARIS	<p>Conjunt de veïns i veïnes del Districte II</p>
RESULTATS ESPERATS	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidat un espai de relació entre persones de les diferents tradicions religioses presents al territori. • Creat un calendari que reculli les principals celebracions dels diferents cultes del districte. • Ciutadania coneix i respecta la diversitat de creences dels seus veïns i veïnes. • Grups culturalment diversos participen activament de la dinamització al districte.

⁸ Veure: <http://www.l->

[h.cat/utills/obreFitxer.aspx?qXaAqazA4SIKGqazAdAFFxyDOGw60Zw5TQXgFhtaZEsy713hFUQ6NdUSIUnfB0VG8WbV06](http://www.l-h.cat/utills/obreFitxer.aspx?qXaAqazA4SIKGqazAdAFFxyDOGw60Zw5TQXgFhtaZEsy713hFUQ6NdUSIUnfB0VG8WbV06)